

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Postin markkinahäiriötä aiheuttavasta toiminnasta valtionyhtiöaseman turvin sosiaali- ja terveystarkkinoilla

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Eero Suutarila /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 405/2017 vp:

Mitä toimenpiteitä hallitus aikoo tehdä, jotta Posti ei muutu valtio-omisteiseksi monialakonserniksi, joka toimii aggressiivisesti, häiritsee markkinoiden toimintaa sekä käyttää hyväkseen valtionyhtiöasemaansa sote-markkinoilla ja

mikäli Postin toiminnan varsinainen postitoiminnan osuus vielä laskee, onko Postin valtio-omisteisuus enää perusteltua?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Väestön ikääntymisestä aiheutuva palvelutarpeiden kasvu haastaa lähitulevaisuudessa sosiaali- ja terveydenhuollon, minkä vuoksi hallituksen ajama sosiaali- ja terveystarkkinoitten reformi on todella välttämätön. Vuoteen 2040 mennessä yli 85-vuotiaiden osuus Suomen väestöstä 2,5-kertaistuu. Kun kotona asutaan yhä pidempään, edellyttää se Suomeen merkittävästi lisää koti-palvelujen tarjontaa ja uusia tapoja tuottaa sote-palveluja.

Kotipalvelujen tarjonta ei ole itse asiassa uusi asia Postille. Se on kuulunut Postin liiketoimintaan jo pitkään. Posti on tehnyt ateriakuljetuksia vuodesta 1997 lähtien ja nykyisin Posti tekee niitä lähes sadassa kunnassa.

Postilla on valtakunnallinen verkosto haja-asutusalueita myöten, ja se tavoittaa päivittäin liki kolme miljoonaa kotitaloutta. Maanlaajuisen verkostonsa ansiosta Posti voi säilyttää ja tuoda lisää palveluita etenkin haja-asutusalueille, jossa monet palvelut ovat häviämässä ja lähimmät palvelut voivat olla kymmenien kilometrien päässä. Kotipalveluilla on työllistävä merkitys myös postilaisille perinteisen jakelutyön vähentyessä digitalisaation myötä.

Kotihoidon markkinan kokonaisarvo Suomessa on yli 1 miljardia euroa, josta noin 80 prosenttia toteutetaan edelleen kuntien, kuntayhtymien ja muun julkisen sektorin toimesta. Posti osti tammi-kuussa 2017 kotihoidon ja henkilökohtaisen avustamisen palveluja tekevän HR Hoiva Oy:n, jonka liikevaihto vuonna 2016 oli 2,5 miljoonaa euroa. Posti on siis markkinoilla edelleen pieni toimija yhtiön kasvutavoitteesta huolimatta.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 405/2017 vp

Posti ei ole julkinen toimija, se ei ole osa valtion hallintoa, eikä osa valtion budjettia, vaan se on julkinen osakeyhtiö, joka toimii liiketoiminnasta saatavien tulojen puitteissa. Posti toimii täysin ilman julkista tukea. Posti on samassa asemassa ja samassa kilpailussa kotihoidon markkinoilla kuin alan muut toimijat.

Edellä esitetyn perusteella ja vastauksena kysymykseen Postin muuttumisesta monialaiseksi totean, että Postin strategiasta vastaa yhtiön hallitus. Sen velvollisuutena on huolehtia omistajan pääomasta. Kun posti toimii kilpailuilla ja muuttuvilla markkinoilla, parhaiten se turvaa omistajan pääoman sekä kasvattaa arvoa huolehtimalla kilpailukyvystään. Osana tätä prosessia on postin hallitus harkinnut kotipalvelut osaksi yhtiön palvelutarjontaa.

Postilla oli yleispalveluvelvoitteeseen kuuluvia lähetyksiä 4,3 % kaikista sen lähetyksistä tammi-kesäkuun aikana 2017 ja 4,6 % vuotta aiemmin. Yleispalveluvelvoitteen alaisen toiminnan osuus oli 56,1 milj. euroa eli 6,9 % konsernin liikevaihdosta. Kirje- ja markkinointipalvelujen ja lehtipalvelujen liikevaihto samana aikana oli noin 352 milj. euroa kun koko konsernin liikevaihto oli 816 milj. euroa eli merkittävä noin 43 % osuus konsernin liikevaihdosta.

Vastauksena valtion omistajuuteen Postissa totean, että Posti Group Oyj on yksi niistä yhtiöistä, jotka mainittiin Valtion omistajapolitiikkaa koskevassa periaatepäätöksessä toukokuussa 2016. Periaatepäätöksen jälkeen Eduskunta on laskenut valtion suoran omistuksen alarajan 50,1 %:iin. Tässä periaatepäätöksessä linjattiin, että 49,9 % postin omistuksesta on tarkoitus siirtää sittemmin perustettuun Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:öön. Enemmistö osakkeista 50,1 % jää edelleen valtion suoraan omistukseen. Yhtiöön liittyvä strateginen intressi on ”Postipalveluiden tuottaminen kaikkialla Suomessa”. Eduskunnan päättämä 50,1 %:n alaraja ja strateginen intressi merkitsevät, että valtio on enemmistöomistajana Posti Group Oyj:ssä.

Helsingissä 25.10.2017

Elinkeinoministeri Mika Lintilä